

Esipuhe

Koronapandemia on varjostanut tämän vuoden Ortodoksian ilmestyessä arkeamme puolentoista vuoden ajan. Muutokset ja haasteet ovat esillä niin suomalaisessa kirkollisessa elämässä kuin muissakin ortodoksisissa paikallis-kirkoissa. Käsillä oleva Ortodoksian 61. numero tarjoaa tietoa koronan vaikutuksista useista näkökulmista.

Evangelos Thianin artikkeli tarkastelee ortodoksista filantrooppista diakoniaa Keniassa koronapandemian aikana ja sitä ennen. Vaikka maailmalla leviävä virus ja sen aiheuttama huoli on yhteinen, jokaisessa kirkollisessa kontekstissa on havaittavissa myös yksilölliset haasteet ja vahvuustekijät. Maria Takala-Roszczenkon katsaus *Kirkkokuorolaiset ja koronapandemia keväällä 2020. Raportti ortodoksisille kirkkokuoroille suunnatusta kyselystä* selvittää ja kuvaa koronan vaikutuksia kirkkokuorolaisiin. Kyselyn vastaukset toivat esille muun muassa sen, kuinka sitoutuneita kirkkokuorojen jäsenet ovat olleet palvelutehtäväänsä ja kuoroonsa jo ennen koronaepidemiaa.

Maria Hattusen katsausartikkeli *Korona-kevään voitot ja tappiot* puolestaan luo kokonaiskatsauksen Suomen ortodoksisen kirkon toimiin keväällä 2020. Hattunen kuvaa, kuinka äkilliseen tilanteeseen onnistuttiin monin paikoin reagoimaan hyvin, mutta toisaalta nostaa esiin myös erityisesti kirkon saavutettavuuteen liittyviä kehityskohteita. Teologista kaukupohjaa koronateemoille tarjoaa Harri Linnan katsausartikkeli, joka käsittelee sairauden ja kärsimyksen aiheita Johannes Valamolaisen kirjeissä. Linna esittää, kuinka Johannes näkee kärsimyksen osaksi Jumalan kaitselmusta, ja kehottaa rippilapsiaan myös hyödyntämään lääketieteen tarjoamaa hoitoa ja tietoa.

Korona-aiheiden lisäksi tämä numero tarttuu useisiin muihin ajankoh-taisiin aiheisiin. Juuso Loikkasen tutkimusartikkeli *Uskonto ja luonnontiede: ortodoksisia näkökulmia* avaa muissa kirkollisissa perinteissä voimakkaammin keskustelua aikaansaanutta uskonnon ja tieteen suhdetta. Loikkanen tuo artikkelissaan esiin aihepiiristä käydyn keskustelun aatehistoriaa ja esittää, miksi ortodoksinen teologia on kenties jäänyt tuossa keskustelussa sivuun – ja toisaalta myös sen, mitä annettavaa sillä voisi olla.

Jan Pohjosen artikkeli *Sisällissotaa vai uskonsotaa? Helsingin Sanomien pääkirjoitusten uskonnolle antama rooli Bosnian sisällissodassa 1992–1995* valottaa

lähihistorian konfliktien ja mediaympäristöjen kautta sen, miten uskontoja ja uskonnollisuutta kehystetään julkisessa keskustelussa.

Myös Teija Haussalon katsausartikkeli tarttuu ajankohtaiseen teemaan, Uuden testamentin viime vuonna julkaistuun uuteen käännökseen. Haussalo avaa tekstissään käännöksen ekumeenisen ohjausryhmän työskentelyä sekä kuvaa havainnollistavin esimerkein käännösratkaisuja. Käännösprosessia ohjasivat sekä kirkollisten perinteiden moninaisuus että työryhmän jäsenten erilainen kielentaju ja -tulkinta.

Suomen ortodoksisen kirkon ajankohtaisia teemoja käsittelevät Pekka Metso katsauksessaan *Suomen ortodoksinen kirkko nyt*, Sirpa Koriala katsauksessaan *Kirkon toimintakulttuuri ja toimiva työyhteisö* sekä Ioannis Lampropoulos kirkon keskustelukulttuuria analysoivassa tekstissään. Katsausartikkelit pohjautuvat Ortodoksisten pappien liiton opintopäivillä Joensuussa 27.–29.9.2020 pidettyihin esitelmiin, samoin kuin Maria Hattusen aiemmin esitelty teksti.

Numeron kirja-arviot esittelevät tuoretta kirjallisuutta pohjoismaisten naisten tekemästä hyväntekeväisyys- ja lähetystyöstä Armenian kansanmurhan uhrien parissa (Teuvo Laitilan kirja-arvio Svante Lundgrenin ym. teoksesta *Folknord, flyktingar och fortlevnad*), ortodoksisesta kulttuuriperinnöstä Suomessa (Renja Suominen-Kokkosen kirja-arvio Hanna Pirisen ym. toimittamasta Heikki Hangalle omistetusta juhlakirjasta *Kulttuuriperinnön muuttuvat merkitykset*) sekä monikulttuurisuuden kohtaamisesta seurakunnissa (Päivi Güntherin arvio Jorma Kuitusen toimittamasta teoksesta *Kaikkien kansojen koti*). Tämän vuoden Ortodoksian numeron päättää Tuomas Kallosen kirjoittama muistoteksti rovasti Pekka Timosesta (1936–2020).

Ensi vuoden Ortodoksian teemana on ortodoksisen kirkon ja teologian suhde ympäristöön ja ekologiseen kriisiin. Teemanumeron tekstien aiheina voivat olla esimerkiksi ortodoksinen ekoteologia ja ympäristöahdistus, askeettinen perinne ja ekologinen kestävyys, kirkolliset ja ekumeeniset ympäristöohjelmat, ortodoksisen ihmiskuvan suhde muuhun luomakuntaan tai ortodoksinen ympäristökasvatus. Toivotamme toimituskunnassa tervetulleiksi niin teeman aihepiiriin kuin sen ulkopuolellekin sijoittuvat tekstit.